

Handläggningsordning för validering av reell kompetens för behörighet till utbildning på forskarnivå

[Ange engelsk dokumenttitel här \(om det finns\)](#)

Inledning

En person som saknar formella meriter för tillträde till forskarutbildning vid Högskolan Dalarna, har möjlighet att i stället åberopa sin reella kompetens. Detta görs genom att den sökande innan ansökan om antagning till utbildningen gör en begäran om validering ställd till studierektor för aktuell forskarutbildning. I de fall den sökande ansöker till utlyst doktorandanställning görs ansökan om validering i samband med att ansökan till utlyst tjänst skickas in. Sökande med extern anställning och finansiering (ej finansierad av Högskolan Dalarna) kan anhålla om förhandsbesked innan ansökan om antagning lämnas in, alternativt ansöka om validering i samband med att ansökan om antagning görs. Om en sökande inte bedöms ha formell behörighet för antagning, utesluts den ur urvalet förutsatt att ingen ansökan om validering har inlämnats. Den sökande ska fylla i blanketten "Ansökan om bedömning av reell kompetens/att undantag görs vid tillträde till forskarutbildning" tillsammans med personligt brev och dokumentation som styrker ansökan. Den sökande ska få sin reella kompetens prövad och få ett förhandsbesked för behörighet. Förhandsbeskedet för behörighet ska innehålla uppgift om för vilken utbildning beskedet gäller, samt under hur lång tid beskedet är giltigt. Förhandsbesked för behörighet är inte ett beslut om antagning till utbildning. Förhandsbeskedet ska bifogas vid ansökan till den forskarutbildning som förhandsbeskedet för behörighet gäller. Förhandsbesked för behörighet kan inte överklagas.

Ansvarsfördelning

Studierektor ansvarar för valideringsprocessen och utför bedömning i samråd med ämnesansvarig/eventuell beredningsgrupp. Prefekt fattar sedan det formella beslutet, såväl om förhandsbesked som slutligt beslut om behörighet genom validering av reell kompetens.

Begärens innehåll

Den som begär validering ska till sin begäran bifoga ett personligt brev, i vilket utförligt ska beskrivas vilka kunskaper och färdigheter den sökande anser sig besitta, hur den sökande har skaffat sig dessa kunskaper samt på vilket sätt kunskaperna kan anses göra det möjligt för den sökande att ha förutsättningar att tillgodogöra sig den sökta forskarutbildningen. Uppgifterna i brevet ska så långt det är möjligt styrkas med intyg, betyg och/eller skriftliga bedömningar, till exempel från arbetsgivare eller liknande.

Dokumentation av valideringsbeslut

Beslut om validering ska dokumenteras, diarieföras och arkiveras. Även i de fallen utfallet av beslutet blir positivt för den sökande, måste beslutet dokumenteras.

Underrättelse om beslut om förhandsbesked

Den sökande underrättas om förhandsbeskedet om valideringen av studierektor. Vid positivt förhandsbesked ges det slutliga beskedet om utfallet av behörighetsprövningen i samband med antagning till forskarutbildningen. På förfrågan kan den sökande underrättas om bedömningen även på annat sätt, men det är endast beslutet i antagningsbeskedet som är bindande och kan överklagas.

Valideringsarbetet

För att kunna utföra validering måste den som validerar ha klart för sig vilket det reella behörighetskravet är till den aktuella utbildningen. Vid validering är det inte de formella kraven som är intressanta, utan det som kraven är avsedda för, att prognostisera studieframgång. Frågan som alltid ska ställas vid validering av behörighet är, huruvida den sökande har tillräckliga kunskaper och färdigheter för att kunna tillgodogöra sig den sökta utbildningen.

Grundläggande behörighet

Kravet på grundläggande behörighet är den gemensamma nämnaren för alla som vill bedriva högre studier. Den grundläggande behörigheten är tröskeln, som den blivande doktoranden har att ta sig över. Ett uppfyllande av det grundläggande behörighetskravet är tänkt att garantera, att en individ uppnått kunskapsmognad att bedriva och kunna tillgodogöra sig forskarutbildning. Det är studierektors ansvar i samråd med ämnesansvarig att, utifrån de styrkta uppgifter den sökande åberopar, avgöra huruvida den sökande kan anses uppfylla kravet på grundläggande behörighet genom reell kompetens.

Särskild behörighet

Det är studierektors ansvar i samråd med ämnesansvarig att, utifrån de styrkta uppgifter den sökande åberopar, avgöra huruvida den sökande kan anses uppfylla kravet på särskild behörighet genom reell kompetens.

Process för behörighetsvalidering

Det är upp till respektive studierektor och ämnesansvarig/eventuell beredningsgrupp vid institutionen att avgöra de konkreta formerna för bedömning av behörighet genom reell kompetens. Det som allmänt kan sägas är, att det är den sökandes insända brev och handlingar som ska utgöra grunden för valideringsarbetet. Den sökande måste vara beredd att på begäran inkomma med kompletterande uppgifter, men kan också bli erbjuden en intervju, att hålla ett seminarium eller att utföra ett särskilt framtaget test; praktiskt eller teoretiskt. Alla dessa varianter är således möjliga att använda sig av under valideringsprocessen.

Bilaga 1: Hantering av ärenden om behörighet till forskarutbildning genom validering av reell kompetens

Aktivitet	Ansvarig	Åtgärd
Ansökan	Sökande (till forskarutbildning)	<ul style="list-style-type: none"> • Ansökan bifogas ansökan om doktorandanställning. • Använder blanketten "Ansökan om bedömning av reell kompetens/att undantag vid tillträde till forskarutbildning". • Skickar blanketten på tillsammans med självvärdering och dokumentation som styrker ansökan till studierektor för forskarutbildningen.
Beredning	Studierektor i samråd med ämnesansvarig/eventuell beredningsgrupp för forskarutbildning	<ul style="list-style-type: none"> • Begär in komplettering om dokumentationen är ofullständig. • Bedömer om ansökan uppfyller de formella kraven för att prövas vid lärosätet. • Skapar bra förutsättningar för ämnesbedömning eller om ytterligare kartläggning behövs.
Bedömning	Studierektor i samråd med ämnesansvarig/eventuell beredningsgrupp för forskarutbildning	<ul style="list-style-type: none"> • Bedömningen görs i förhållande till sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. • Väljer metod för bedömning i varje enskilt ärende. • Metoden kan exempelvis bestå av intervjuer, praktiska och teoretiska test eller seminarium.
Förhandsbesked/Beslut	Prefekt	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation av eventuellt förhandsbesked och beslut av tillträdesvalidering sker i BeHDA.
Expediering	Studierektor	<ul style="list-style-type: none"> • Den sökande meddelas förhandsbesked/beslutet skriftligt.
Överklagande	Sökande	<ul style="list-style-type: none"> • Förhandsbesked för behörighet kan inte överklagas.